

De Afrekening: Hoe de Sabotage van Nord Stream en Wereldwijde Chaos de Duitse en Belgische Economieën Hebben Gebroken

Door Frank , 20 mei 2026

De Afrekening: Hoe de Sabotage van Nord Stream en Wereldwijde Chaos de Duitse en Belgische Economieën Hebben Gebroken

Door Frank Dumon

Op 26 september 2022 barstte de stille diepte van de Oostzee los. Vier explosies nabij het Deense eiland Bornholm vernielden drie van de vier pijpleidingen Nord Stream 1 en 2 – de technische hoogstandjes die decennialang de levensader van de Europese economie vormden en goedkoop Russisch gas rechtstreeks naar

Duitsland pompten. Het was de grootste daad van industriële sabotage in de moderne Europese geschiedenis, een gebeurtenis zo heftig dat de seismische signalen ervan werden geregistreerd.

Voor Duitsland en België heeft de sabotage niet alleen stalen pijpen doen barsten; het heeft het Europese bedrijfsmodel gekraakt.

We leven nu in de nasleep. Het verlies van Russisch pijpleidinggas zou een tijdelijke "oorlogs" opoffering zijn. In plaats daarvan is het een permanent structureel nadeel geworden, verergerd door wereldwijde energieonzekerheid uit het Midden-Oosten, duizelingwekkende inflatie en een met schulden beladen continent dat zich richt op militarisering. Hier is de harde waarheid over de toestand van de Europese economie, twee jaar nadat de explosies in de Oostzee alles vernielden.

De Duitse Industriële Instorting: De Motor Die Niet Meer Draait

Vóór de sabotage was het Duitse economische model de jaloezie van de wereld. Het was gebouwd op een drievoudige combinatie van goedkoop Russisch gas, exportgerichte productie en technische precisie. De groothandelsprijzen voor elektriciteit schommelden tussen € 30 en € 50 per MWh. Industriële reuzen zoals BASF en Volkswagen baseerden hun investeringen voor de komende decennia op energiezekerheid. Toen de Nord Stream-pijpleidingen werden vernietigd, stierf het tijdperk van goedkoop pijpleidinggas met hen mee. Duitsland werd gedwongen tot een koortsachtige, dure en vuile omarming van vloeibaar aardgas (LNG). Om het vacuüm te vullen, charterde Berlijn drijvende terminals en overbood Aziatische markten voor Amerikaanse ladingen.

De prijs is existentieel geweest.

Vandaag de dag blijven de Duitse groothandelsprijzen voor elektriciteit, ondanks een normalisatie ten opzichte van de pieken in 2022, steken op niveaus die drie tot vier keer hoger liggen dan de norm van vóór 2022. Voor energie-intensieve industrieën is dit geen volatiliteit; het is een doodvonnis. De cijfers zijn verwoestend:

- Instorting van de industriële productie: De energie-intensieve

industriële productie is met bijna 20% gedaald ten opzichte van het niveau van vóór de pandemie.

- De chemische reus verwelkt: BASF, ooit de trots van Ludwigshafen en een symbool van Duitse chemische oppermacht, is gedwongen haar binnenlandse activiteiten permanent te verkleinen. Het bedrijf snijdt €2 miljard aan kosten en verplaatst investeringen permanent naar China en de VS, waar energie overvloedig en voorspelbaar is.

- De autocrisis: Volkswagen, BMW en Mercedes verliezen marktaandeel in China en Amerika – in sommige segmenten bijna 50% – terwijl ze thuis worden geconfronteerd met niet-concurrerende energieprijzen. Hoge elektriciteitskosten ondermijnen de winstmarges van de productie van elektrische voertuigen, een wrede ironie voor een natie die probeert de groene transitie te leiden.

Bondskanselier Friedrich Merz gaf onlangs toe dat "delen van de Duitse economie zich in een zeer kritieke toestand bevinden". Maar dit is geen natuurongeluk. Het is een beleidsfalen. Door in te stemmen met het permanent verbreken van de Russische energiebanden zonder een levensvatbaar, betaalbaar alternatief, heeft Berlijn haar industriële concurrentievermogen opgegeven.

Het Belgische energietrilemma: hoge belastingen, nucleaire waanzin en de Russische paradox

Als Duitsland de kapotte motor is, dan is België de verwarde bedrading. De sabotage van Nord Stream maakte een einde aan een van Europa's belangrijkste gastoevoerroutes, waardoor het hele continent afhankelijk werd van een lappendeken van LNG-terminals. België, met zijn LNG-hub in Zeebrugge en de Noorse [Gassco aardgasterminal](#), werd een cruciale toegangspoort – maar tegen een verschrikkelijke prijs. België zit gevangen in een perfecte storm van zelf toegebrachte wonden en externe schokken.

1. De Nucleaire Fout

In 2003 besloot België uit kernenergie te stappen. Hoewel de regering de volledige sluiting heeft uitgesteld (Doel 4 en Tihange 3 kregen in een wanhopige paniek een verlenging van 10 jaar), heeft de beleidsonzekerheid de energiemarkt verlamd. Investeerders stoppen geen geld in een net waar politici steeds van mening over veranderen.

2. Het Prijsnadeel

Omdat België sterk afhankelijk is van marginale prijsstelling voor gas (vaak gedreven door de wereldwijde LNG-markt), worden haar industriële gebruikers verpletterd. Gegevens van [Febeliec](#), de federatie van industriële energieverbruikers, tonen aan dat industriële elektriciteitsprijzen in België 12% tot 23% hoger liggen dan in buurlanden. In een sector waar de marges uiterst klein zijn, is dit het verschil tussen het openen van een fabriek en het sluiten ervan.

3. De Russische Paradox

Hierin schuilt de bitterste ironie. De EU beloofde alle Russische energiebanden te verbreken. Maar van eind 2024 tot in 2025 blijft zeer geopolitiseerd LNG uit Rusland naar Europese terminals stromen – inclusief België. Een rapport van Global Witness benadrukte dat België en Spanje de grootste importeurs van Russisch LNG blijven. De sancties hebben het lek niet gedicht; ze hebben Europa er eenvoudigweg toe gedwongen meer te betalen aan tussenhandelaren om de herkomst te verdoezelen. België betaalt een "oorlogsbelasting" op energie die het zich niet kan veroorloven, terwijl het de hoogste belastingdruk in Europa handhaaft om zijn schulden te kunnen vereffenen.

De Wereldwijde problemen: Iran, Inflatie en Militarisering

De sabotage van Nord Stream vond niet in een vacuüm plaats. Om te begrijpen waarom uw elektriciteitsrekening onbetaalbaar blijft, moet u verder kijken dan Bornholm. De Midden-Oosten problematiek: De Israëlisch/Amerikaanse spanningen met Iran hebben de Straat van Hormuz veranderd in een kruitvat. Volgens IEA-directeur Fatih Birol veroorzaakt de huidige crisis in het Midden-Oosten een verstoring die erger is dan de olieschokken van de jaren '70 en de gas crisis van 2022 samen. Bijna 40 energie-installaties zijn beschadigd en het verlies van de olievoorziening (ongeveer 12 miljoen vaten per dag) leidt tot schaarste aan diesel en vliegtuigbrandstof. Wanneer de energieprijzen wereldwijd stijgen, verplaatsen LNG-ladingen zich naar Azië, waardoor Europa tegen zichzelf moet opbieden voor de restanten. Dit voedt rechtstreeks de Duitse en Belgische inflatie.

De Schulden- en Defensieval

Europa reageert op de Russische interventie in Oekraïne door zich te herbewapenen. Duitslands "Zeitenwende" (keerpunt) wees €100 miljard toe aan defensie, waardoor de schuldenniveaus stegen. Terwijl Europese landen worstelen met torenhoge leenkosten, leiden ze miljarden om van economische stimulering naar militaire uitgaven. Dit "militaire keynesianisme" mag dan illusoire veiligheid kopen, het verlaagt niet de kilowattuurprijs voor een staalfabriek in Wallonië of een chemische fabriek in Noordrijn-Westfalen.

De Mythe van Technologie Alleen

Beleidsmakers beloven graag dat AI en slimme netten het probleem zullen oplossen. AI kan energiegebruik optimaliseren, en dat doet het ook. Het zal pieken afvlakken en netbelastingen in evenwicht brengen. Maar technologie alleen kan de onbalans tussen vraag en aanbod niet oplossen. Geen enkele hoeveelheid algoritmen kan de moleculen aardgas creëren die ontbreken omdat de Nord Stream-pijpen in puin liggen op de bodem van de zee.

De Winter van Onvrede: Een Voorspelling

Terwijl we naar de komende winter kijken, blijft de situatie precair. Europa trad deze crisis binnen met historisch lage reservedoorvoer in zijn gasopslag. Hoewel de opslagniveaus op papier adequaat lijken, heeft het verwijderen van 50 miljard kubieke meter (bcm) Russisch pijpleidinggas de markt permanent verstrakt. Europa is nu structureel afhankelijk van de wereldwijde LNG-markt, die van nature volatiel is. Voor de burger in Brussel of Berlijn betekent dit structureel hogere prijzen. Het tijdperk van goedkope energie is voorgoed voorbij.

De Weg Vooruit: Eerlijkheid boven Ideologie

Om deze crisis op te lossen, moeten België en Duitsland de fantasie laten varen. Voor Duitsland betekent dit accepteren dat industriële krimp een politieke keuze is, geen noodzaak. Berlijn moet nu de energieprijzen voor strategische industrieën agressief subsidiëren om een permanente kapitaaluittocht naar de VS te voorkomen. Bovendien moet Duitsland een volledig, transparant internationaal onderzoek naar de sabotage van Nord Stream eisen – niet uit wraak, maar om de juridische en veiligheidspresidenten te begrijpen die zijn gesteld door de vernietiging van kritieke infrastructuur.

Voor België is de keuze binair: ofwel zich met urgentie opnieuw committeren aan kernenergie (inclusief kleine modulaire reactoren), ofwel het verlies van zijn industriële basis accepteren. Het handhaven van een "groene" ideologie terwijl men Russisch LNG importeert en 23% hogere prijzen betaalt dan hun burelen, is een recept voor **economische irrelevantie**.

Voor Europa geldt dat het zijn klimaatdoelen moet verzoenen met de economische realiteit. De Digitale Transformatie van het net moet gepaard gaan met een "Eerlijke Transitie". We moeten accepteren dat energiezekerheid diversiteit van aanbod vereist – zelfs als dat betekent dat we ongemakkelijke compromissen moeten sluiten met partners die we wantrouwen. De bommen op de Oostzeebodem hebben niet alleen methaan laten ontsnappen; ze hebben de economische soevereiniteit van Europa laten weglekken. We betalen nog steeds de zware prijs ervoor.

Bronnen & Onderschrijvingen

De volgende bronnen zijn gebruikt bij het onderzoek en de factchecking van dit artikel, ter bevestiging van de gegevens over energieprijzen, industriële productie en geopolitieke analyse.

1. Fabian Scheidler / Le Monde Diplomatique (Heruitgegeven via The Wire). Nord Stream Explosions: Two Years on, More Questions Than Answers Under the Baltic Sea. (2024). – Voor details over het voortdurende gebrek aan onderzoek en de economische impact van het verlies van de pijpleidingen.

2. Moneycontrol / IEA Chief Fatih Birol. Middle East crisis worse than 1970s oil shocks, 2022 gas disruption combined. (April 2026). – Ter bevestiging van de wereldwijde energieonzekerheid veroorzaakt door het Israëlisch/Iraanse conflict en de inflatoire druk ervan.

3. International Energy Agency (IEA). World Energy Outlook 2022 – Executive Summary. (2022). – Voor basisgegevens over de energiecrisis van 2022, het verbreken van de energiehandel en de impact op de wereldwijde inflatie.

4. Stephen Bartholomeusz / Brisbane Times & Sydney Morning Herald. Mission impossible: Europe's desperate fight to solve its energy crisis (2022) & The ticking time bomb facing the global economy (2025). – Voor analyse van gasopslag-niveaus, lage reservedoorvoer en de wereldwijde economische uitstraling.

5. The Globalist / Allianz/Eurostat. EU Defense Spending: The Numbers. (2024). – Voor gegevens over de hoge militaire uitgaven en schuldenfinanciering die Europese staten belasten.

6. Gerry Nolan / Ron Paul Institute (via Tipplnsights). From Industrial Power To Military Keynesianism: Germany's Engineered Collapse. (2026). – Voor specifieke

gegevens over Duitse industriële prijsverschuivingen (€/MWh), daling van de chemische productie en verlies van automarktaandeel in China.

7. Kemal Rijken / Aspenia Online. How Germany, Belgium and the Netherlands will cope this winter. (2022). – Voor achtergrond over het Belgische nucleaire beleid (de "nucleaire bom") en Duitse prijsremmechanismen.

8. CGTN (Feitelijk overzicht van onderzoeken). EXPLAINER: What we know about the Nord Stream pipeline sabotage. (2023). – Voor geopolitieke context met betrekking tot de sabotagedaders en de "bekende onbekenden".

9. Febeliec (Referentie). Industrial electricity prices in Belgium. – *Voor de statistiek dat Belgische industriële prijzen 12-23% hoger liggen dan die van burelen.